

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2006-204

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntapolitiikan laitos	
Tekijä-Författare-Author Luoto, Mari Susanna			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Sijaa tunteille : Sosiaalityöntekijöiden päiväkirjamerkintöjä tunnekokemuksistaan työssä			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalityö			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2006-04-03	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 98 s., 23 liites.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Sosiaalityössä ollaan tekemisissä ihmisten vaikeiden ongelmien kanssa, jotka herättävät tunteita myös työntekijässä. Sosiaalityöntekijöiden tunteita tarkasteleva tutkimus on ollut vähäistä. Motivaationi tutkia sosiaalityöntekijöiden työssä kokemia tunteita tuli omasta kokemuksestani sosiaalityöntekijänä. Sosiaalityöntekijänä toimiessani vuosina 2002–2005 koin, että sosiaalityö herätti tunteita, joita ei ollut aina mahdollisuutta käsitellä. Tässä pro gradu -tutkielmassa tarkastelen sosiaalityöntekijöiden tunnekokemuksia työssä tunnepäiväkirjojen avulla. Tutkin sitä, millaisia tunteita sosiaalityöntekijät kokevat ja miten he tunteita purkavat ja käsittelevät. Lisäksi tutkin sitä, millaisen merkityksen sosiaalityöntekijät antavat tunteille työssä, mikä on heistä työyhteisön tuen merkitys tunteiden osalta sekä millaiseksi he kokevat tunteiden ja työssä jaksamisen yhteyden.</p> <p>Tutkimusaineistona olivat tunnepäiväkirjat, joita osallistuneet sosiaalityöntekijät täyttivät työviikon ajan. Tutkin tunteita siis sellaisina kuin ne ilmenevät kirjoitetussa aineistossa. Tutkimusaineistoa analysoin framework-menetelmää soveltaen. Tämä mahdollisti yleisten teemojen löytämisen teksteistä. Taustana aineiston analyysissä on aiempi työssä koettujen tunteiden, tunnetyön ja työssä jaksamisen tutkimus erityisesti sosiaalialalla. Osallistuneet sosiaalityöntekijät löytyivät Talentia-lehdessä ja Helsingin kaupungin sosiaaliviraston sisäisen julkaisun SinfoNetin ilmoituksen kautta. Aineiston keruu tapahtui vuosina 2004–2005. Tutkimukseen osallistui kuusi sosiaalityöntekijää, jotka olivat iältään 35 – 55-vuotiaita. He toimivat sosiaalityön eri tehtävissä ja heillä oli työkokemusta alalta kahdesta vuodesta kymmeneen vuoteen.</p> <p>Tutkimukseni mukaan sosiaalityö on tunnepitoista työtä. Tutkimani sosiaalityöntekijät kokivat työssä monenlaisia tunteita, joita he myös pitivät työn kannalta merkittävänä. Jaoin sosiaalityöntekijöiden kuvaamat tunteet työtä helpottaviin, työstämistä vaativiin ja neutraaleihin tunteisiin, koska koin tämän kuvaavan tunteita paremmin kuin jaottelun positiivisiin ja negatiivisiin tunteisiin. Sosiaalityöntekijät kuvasivat työstämistä vaativia tunteita useammin kuin työtä helpottavia tunteita. Neutraaleja tunteita kuvattiin vain harvoin. Työtä helpottavista tunteista hyvän mielen tai ilon tunteita esiintyi eniten. Työstettävistä tunteista aggression ja väsymyksen tunteet olivat päiväkirjoissa yleisimpiä. Tunteiden purkutavoista merkittävin oli tunteiden purku työkaverille. Myös tunteiden itsenäinen käsittely oli yleistä. Sosiaalityöntekijät kokivat, että tunteilla oli vaikutusta työssä jaksamiseen. Negatiiviset tai ristiriitaisen tunteet koettiin jaksamista vähentäviksi. Tunteiden ilmaisu ei ole tutkimukseni mukaan sosiaalityössä vapaata. Sosiaalityöntekijät tekevät toisinaan tunnetyötä tilanteeseen sopivan tunnetilan ilmaisemiseksi, koska kokevat että heiltä odotetaan tietynlaista tunneilmaisua.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords sosiaalityöntekijät - työ tunteet työhyvinvointi sosiaalityö päiväkirjat työyhteisö jaksaminen			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			